



**ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ**

**Επιμνημόσυνος λόγος της Υπουργού Παιδείας, Αθλητισμού  
και Νεολαίας στο μνημόσυνο των παραλιμνιτών πεσόντων  
κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής**

**Κυριακή 21/07/2024, 08:30 π.μ., Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου, Παραλίμνι**

Πανιερότατε, σεβαστοί πατέρες, τιμημένοι συγγενείς των ηρώων και των αγνοουμένων μας, κυρίες και κύριοι,

Ένας ακόμη Ιούλης προστίθεται φέτος στα οδυνηρά χρόνια της μνήμης και του θρήνου του λαού μας. Πενήντα ολόκληρα χρόνια συμπληρώνονται φέτος από το μαύρο εκείνο καλοκαίρι του 1974, τα θλιβερά γεγονότα του οποίου σημάδεψαν ανεξίτηλα την ιστορία της πολύπαθης Κύπρου μας. Μισός αιώνας κατά τον οποίο η τουρκική εισβολή και η παράνομη κατοχή του νησιού μας κρατούν την πατρίδα μας μοιρασμένη, αυξάνοντας τον πόθο μας για απελευθέρωση και επανένωση.

Μνημονεύοντας και τιμώντας σήμερα τους παραλιμνίτες πεσόντες κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής, καθώς και κάθε άνθρωπο που επέδειξε αυταπάρνηση, θάρρος και γενναιότητα, δίνοντας τη ζωή του για την αξιοπρέπεια της πατρίδας μας, διατρανώνουμε την κοινή μας βούληση για δικαίωση του αγώνα τους. Μια δικαίωση που θα επέλθει μέσα από τη διακρίβωση της τύχης του συνόλου των αγνοουμένων μας και τον τερματισμό της απaráδεκτης κατάστασης που επικρατεί στην πατρίδα μας λόγω της τουρκικής εισβολής και των πολυεπίπεδων οδυνηρών συνέπειών της. Θέτοντας ως φάρο της δικής μας πορείας τη δική τους θυσία, οφείλουμε να πορευτούμε με ενότητα και αποφασιστικότητα.

Είναι καλά γνωστό ότι ο εμφύλιος σπαραγμός που σημάδεψε την τραγική εκείνη περίοδο, οδήγησε μοιραία στον παραλογισμό του πραξικοπήματος, στρέφοντας τα όπλα εναντίον της νόμιμης Κυβέρνησης της πατρίδας μας. Ήταν εκείνες τις στιγμές που η γενναιότητα και η αυτοθυσία όλων όσοι τάχθηκαν ενάντια στους άνομους αυτούς σχεδιασμούς και αντιστάθηκαν στην Χούντα των Αθηνών, πέτυχαν τη διατήρηση της έννομης τάξης και τη θωράκιση της Δημοκρατίας.

Δυστυχώς, όμως, το πραξικόπημα της 15ης Ιουλίου, ήταν αρκετό για να δώσει στην Τουρκία την αφορμή που επιζητούσε για να εκμεταλλευτεί αυθαίρετα τις πρόνοιες της Συνθήκης Εγγυήσεως, να επισπεύσει τους μακροχρόνιους σχεδιασμούς της και να εισβάλει στην Κύπρο. Οι ηρωικές προσπάθειες και η αυτοθυσία των παλικαριών μας για αντιμετώπιση

του πολυάριθμου και πάνοπλου εισβολέα, δεν στάθηκαν ικανές να αποτρέψουν την μοιραία κατάληξη.

Έκτοτε, παρά τον αγώνα και τις θυσίες του κυπριακού λαού, αλλά και του ελληνικού, που βρέθηκε στο πλευρό μας για να υπερασπιστεί μαζί μας την εδαφική ακεραιότητα του νησιού μας, οι συνέπειες της τουρκικής εισβολής αποτελούν την οδυνηρή πραγματικότητα της ημικατεχόμενης πατρίδας μας. Ο εκτοπισμός, η προσφυγοποίηση, οι νεκροί και οι αγνοούμενοι, η αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα του νησιού μας, η καταστροφή της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς, και άλλες οδυνηρές συνέπειες, αποστερούν τα πλέον στοιχειώδη και αναφαίρετα δικαιώματα του συνόλου των νόμιμων κατοίκων της Κύπρου.

Η τραγικότερη ίσως από τις συνέπειες αυτές, είναι το συνεχιζόμενο δράμα των συγγενών των αγνοουμένων μας. Το ανθρωπιστικό αυτό το πρόβλημα συνιστά πρόκληση απέναντι σε ολόκληρη την πολιτισμένη ανθρωπότητα. Συναισθανόμαστε πλήρως το δράμα που βιώνουν καθημερινά, για 50 ολόκληρα χρόνια, οι οικογένειές τους. Βιώνουμε την αγωνία και τον πόνο τους. Η Πολιτεία, αλλά και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έχουν θέσει ως προτεραιότητα τη διακρίβωση της τύχης του συνόλου των αγνοουμένων μας. Ήδη, η έντονη δραστηριοποίηση σε νομικό και διπλωματικό επίπεδο, σε συνδυασμό με την αγωνιστικότητα και την επιμονή των συγγενών τους, έχει οδηγήσει στη διακρίβωση της τύχης μεγάλου αριθμού αγνοουμένων. Παρά τις ιδιαίτερες δυσκολίες και τα προβλήματα που προκύπτουν, λόγω της άρνησης της τουρκικής πλευράς να συνεργαστεί και της παρόδου του χρόνου, οι προσπάθειες της πλευράς μας θα συνεχιστούν και θα ενταθούν, προκειμένου οι συγγενείς να λάβουν την απαιτούμενη πληροφόρηση για την κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Η πλευρά μας διεκδικεί δυναμικά, τόσο από την ευρωπαϊκή όσο και από τη διεθνή κοινότητα, να ασκήσουν την απαραίτητη πίεση στην Τουρκία ώστε να συνεργαστεί για την οριστική επίλυση του ζητήματος.

Στο ίδιο ακριβώς πλαίσιο, απαιτούμε την περαιτέρω εμπλοκή της διεθνούς κοινότητας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις προσπάθειες μας για συνολική και οριστική επίλυση του κυπριακού ζητήματος. Το συνεχιζόμενο έγκλημα της κατοχής της πατρίδας μας, μιας χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, η οποία αναγνωρίζεται διεθνώς ως πυλώνας σταθερότητας, ασφάλειας, ειρήνης και συνεργασίας στη ευρύτερη περιοχή, καταπατά βάναυσα το διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο. Εστιάζοντας τις προσπάθειες της δικής μας πλευράς στη διπλωματική οδό και στον ειρηνικό διάλογο, με συμπαραστάτη τον ανιδιοτελή μας σύμμαχο, την Ελλάδα, εκείνο που ζητούμε είναι την αντιμετώπιση του κυπριακού ως διεθνούς προβλήματος. Ως ενός προβλήματος που συνδέεται με την καταπάτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων και της ανεξαρτησίας ενός κράτους.

Ήδη, ως αποτέλεσμα των πρωτοβουλιών και ενεργειών του Προέδρου της Δημοκρατίας, κατέστη δυνατός ο διορισμός Προσωπικής Απεσταλμένης του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Προς την ίδια κατεύθυνση, ο Πρόεδρος εργάστηκε συστηματικά για τη δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για επιστροφή στις συνομιλίες, με στόχο την αναζήτηση λύσης του κυπριακού ζητήματος, πάντα στη βάση του συμφωνημένου πλαισίου και με θεμέλιο τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες. Σημειώνω, μεταξύ άλλων, τα δεκατέσσερα μέτρα που προωθούνται μονομερώς από την πλευρά μας προς όφελος των τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας, αλλά και την εποικοδομητική προσέγγιση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που επέτρεψε την υιοθέτηση συμπερασμάτων που δημιουργούν τις προϋποθέσεις για μια αμοιβαία επωφελή εξέλιξη στις ευρωτουρκικές σχέσεις, νοουμένου ότι θα γίνουν βοηθητικά βήματα στο Κυπριακό, εντός του συμφωνημένου, υπό τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, πλαισίου.

Δεδομένης της βούλησης της δικής πλευράς, όπως ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ξεκαθαρίσει πολλές φορές, να προσέλθουμε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, εκείνο που προέχει είναι η δημιουργία των απαραίτητων προϋποθέσεων που θα οδηγήσουν στην επανέναρξη των συνομιλιών και στην αίσια έκβασή τους. Πρώτιστο μέλημά μας είναι να δημιουργήσουμε ένα πραγματικά ανεξάρτητο κράτος, στο οποίο θα επικρατούν οι συνθήκες ασφάλειας και ευημερίας. Μόνο μια λύση που θα απαλλάσσει τον τόπο μας από στρατούς κατοχής, αναχρονιστικά συστήματα εγγυήσεων και ξένες επεμβάσεις, θα επιτρέπει στους νόμιμους κατοίκους του να συμβιώσουν, να συνδημιουργήσουν και να ευημερήσουν.

Εκείνο το οποίο ευελπιστούμε, είναι σύντομα η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή πλευρά να επιδείξουν, όπως οφείλουν, σεβασμό στο διεθνές δίκαιο και στο ευρωπαϊκό κεκτημένο. Να επιδείξουν την ίδια με τη δική μας αποφασιστικότητα και εποικοδομητική στάση, ούτως ώστε σύντομα να οδηγηθούμε σε ένα νέο κύκλο διαπραγματεύσεων, ο οποίος, μέσα από την κατάλληλη προετοιμασία, θα οδηγήσει σε ουσιαστική πρόοδο. Σε κάθε περίπτωση, από τη δική μας πλευρά θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε προκειμένου να επιτύχουμε ένα σχέδιο λύσης, το οποίο πρώτα και πάνω από όλα θα αποκαθιστά τα δικαιώματα του λαού μας και θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες του.

Κυρίες και κύριοι,

Έχοντας πλήρη επίγνωση του καθήκοντος και της ευθύνης μας έναντι της ημικατεχόμενης για πενήντα χρόνια πατρίδας μας, οφείλουμε να προσθέσουμε τη δική μας σελίδα στην ιστορία του Έθνους, διασφαλίζοντας τη συνέχεια του Ελληνισμού. Οφείλουμε να εξοφλήσουμε το δικό μας χρέος απέναντι στον τόπο μας, πράττοντας ό,τι είναι δυνατόν για την επανένωση της Κύπρου, για να μπορούμε να διαχειριστούμε τις συνεχώς αυξανόμενες

προκλήσεις και απειλές που αντιμετωπίζουμε και να συνεχίσει η χώρα μας να είναι πυλώνας σταθερότητας και ασφάλειας στην ευρύτερη περιοχή μας.

Μεταλαμπαδεύοντας τον πόθο της επιστροφής στις πατρογονικές μας εστίες στη νέα γενιά και μέσα από την ενότητα πολιτικών δυνάμεων και λαού, θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε έτσι ώστε να καταστήσουμε την πατρίδα μας ένα σύγχρονο κράτος, με πλήρη κυριαρχία, ανεξαρτησία και εδαφική ακεραιότητα.

Έτσι θα δικαιώσουμε το όραμα και τη θυσία των νεκρών μας.

Ας είναι αιώνια η μνήμη των παραλιμνιτών πεσόντων κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής και όλων των ηρωικών νεκρών μας. Η θυσία τους θα είναι ο φάρος και η πυξίδα μας, μέχρι την τελική δικαίωση της μικρής μας πατρίδας.





